

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО
ПРОЦЕСУ В УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**23 листопада 2017 року
Мукачево**

Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
The Federation of Professional Book-keepers and Auditors of Ukraine
High state technical and economic school of Bronislav Markevych in
Yaroslav (Poland)
High school economics and management in public management in
Bratyslava (Slovakia)
Ukrainian professional public organization «Union of Auditors of Ukraine»
Public accountant company LTD. «Variant»

**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROCESS
IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY “**

**OF THE V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

23 November 2017
Mukachevo

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 23 листопада 2017 р., м. Мукачево. – 321 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 22 грудня 2017 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 6 від 28 грудня 2017 р.)

Науковий комітет:

Проф. М. Реслер	Мукачівський державний університет, Україна
Асист. проф. Ж. Пристром	Університет в Білостоку, Польща
Проф. Р. Пукало	Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава Маркевича в Ярославі, Польща
Проф. В. Гозора	Вища школа економіки і менеджменту в публічному адмініструванні у Братиславі, Словаччина
Проф. Є. Спігарська	Вища школа в Сопоті, Польща
Доц. Н. Ліба	Мукачівський державний університет, Україна
Доц. Д. Максименко	Мукачівський державний університет, Україна

Scientific Committee

Prof. M. Resler	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. J. Prystrom	University of Białystok, Poland
Prof. R. Pukalo	High state technical and economic school of Bronislaw Markevych in Yaroslav, Poland
Prof. V. Gozora	High school economics and management in public management in Bratislava, Slovakia
Prof. E. Spigarska	Sopot University of Applied Science, Poland
Assoc. prof. H. Liba	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. D. Maksymenko	Mukachevo State University, Ukraine

Організаційний комітет:

Ю. Кілару	уповноважений представник АПУ в Закарпатській області, директор ПП "Аудит", Україна
Я. Голубка	директор аудиторської компанії ТОВ «Варіанта», Україна
В. Легка	виконавчий директор Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів, України

Organising Committee

Y. Kilaru	authorized representative UBA in the Transcarpathian region, director of emergency "Audit", Ukraine
J. Golybka	director of audit company "Option" Ukraine
V. Legka	executive Director of the Federation of Professional Accountants and Auditors, Ukraine

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.

РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНИХ ТЕОРІЙ У ПОДОЛАННІ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ ТА РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Pukala Ryszard	10
UBEZPIECZENIE, JAKO NARZĘDZIE ZMNIEJSZENIA RYZYKA GOSPODARCZEGO PRZEDSIĘBIORSTWA	
Vladimír Gozora	14
VPLYV MALÉHO A STREDNÉHO PODNIKANIA NA EKONOMICKÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Joanna Prystrom	18
CROWDFUNDING AS A METHOD OF FINANCING INNOVATIVE ACTIVITY	
Michal Levický, František Vojtech	19
ÚLOHY KONTROLINGU V PREDREALIZAČNEJ FÁZE INVESTIČNÝCH PROJEKTOV	
Кучінка Т.В.	21
МЕХАНІЗМ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ	
Ліба Н.С., Ліба О.М., Габовда А.М.	23
ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ І АУДИТУ	
Турок К.М.	26
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК НАУКИ	

СЕКЦІЯ 2.

ОБЛІКОВО – АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Małgorzata Cieciora	30
RACHUNKOWOŚĆ JAKO SYSTEM INFORMACYJNY W OBLICZU BADAŃ PSYCHOLOGII NAD NATURĄ CZŁOWIEKA	
Judita Táncosová, Silvia Švecová	35
NEZAMESTNANOSŤ A REGIONÁLNE DISPARITY	
Агафонова В.В.	38
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АУДИТУ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА	
Брич С.С.	42
УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ АНАЛІЗУ ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
Глеба Е.М.	45
ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	
Головачко В.М.	49
ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ	
Далекорей О.І.	52
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОКУМЕНТУВАННЯ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	
Даниш Н.І.	55
ОРГАНІЗАЦІЯ АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА	
Кіш Б.К.	58
ОБЛІК КУРСОВИХ РІЗНИЦЬ	
Кіш Б.К.	62
ОРГАНІЗАЦІЯ МЕТОДИКИ НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ	

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 01.01. 2007р. № 790. [Електронний ресурс]– Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

3. Свіріденко А. Інвентаризація-2016 у запитаннях та відповідях[Електронний ресурс] / А. Свіріденко, Н. Білова // Податки та бухгалтерський облік. Листопад, 2016/№ 90. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals /nibu/2016/november/ issue-90/article-22908.html>

Далекорей Оксана Іванівна,
магістр з спеціальності «Облік і оподаткування»,
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Ліба Н.С.,**
Мукачівського державного університету

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОКУМЕНТУВАННЯ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Початковим кроком здійснення бухгалтерських записів є реєстрація фактів господарського життя, а саме складання первинних документів. Так, Я.В. Соколов зазначав, що ще “у 1549 р. баварський “майстер бухгалтерії” В. Швайкер вважав наявність документів неодмінною умовою правильності бухгалтерських записів. Від нього йде твердження: немає бухгалтерських записів без первинних документів, немає записів у систематичних реєстрах, не виправданих записами у журналі (хронологічному реєстрі)”. Слід додати, що первинні документи є головною складовою не тільки у системі бухгалтерського обліку, але й в процесі здійснення економічного аналізу діяльності суб’єкта господарювання, при прийнятті управлінських рішень, проведенні ревізій, податкових та аудиторських перевірок тощо. Інформація для усіх цілей формується на основі даних, які містяться у первинних документах, і в результаті процесів збору, групування та обробки вона задовольняє потреби користувачів бухгалтерського обліку [1].

Питання організації та контролю документування на підприємстві розглядалися у працях наступних вітчизняних вчених та науковців як М.І. Бондар, Ф.Ф. Бутинець, З.В. Гуцайлюк, В.А. Дерій, В.В. Євдокимов, В.М. Жук, З.-М.В. Задорожний, С.В. Івахненко, С.А. Кузнецова, П.О. Куцик, О.А. Лаговська, С.О. Левицька, С.Ф. Легенчук, Н.С. Макарова, В.Ф. Палій, О.М. Петрук, Н.І. Пилипів, Л.В. Самохід, С.В. Свірко, Я.В. Соколов та ін.

Спостерігається плутанина у навчальній літературі, яка повинна містити усталену інформацію щодо визначення та використання таких понять як “документація”, “документооборот” та “документування”. Це пов’язано із різними поглядами науковців, які виступали науковими редакторами тих чи інших підручників і навчальних посібників з бухгалтерського обліку. Щодо поняття документації, то його часто плутають із документуванням. Так, М.Ф. Огійчук зазначає, що “сукупність бухгалтерських документів, що складаються на всі господарські операції, називаються документацією, яка є важливим елементом методу бухгалтерського обліку і ґрунтується на певних принципах бухгалтерського обліку” (підкреслено – К.О.) [3, с. 289]. Проте елементом методу бухгалтерського обліку є документування, а не документація. Тому що під документацією розуміють “сукупність документів, які складаються на всі господарські операції, всі види засобів підприємства та їх джерел”. Білуха М.Т. зазначає, що “основними носіями економічної інформації про діяльність підприємства є документація – первинна, накопичувальна, планова, звітна, довідково-інформаційна” (підкреслено – К.О.). У економічному словнику Ю.Б. Агеєвої та А.Б. Агеєва документація визначається як “спосіб первинної реєстрації господарських операцій за допомогою документів в момент і у місцях їх здійснення, дозволяє здійснювати суцільне спостереження за господарськими процесами на підприємстві”. Але із таким визначенням важко погодитися, адже документація охоплює не лише первинні документи підприємства, але й облікові реєстри, різного роду звіти, форми звітності тощо. Польський дослідник Т. Наумюк визначає документацію як “збір матеріалів як джерел тобто первинних доказів (документів), які є підтвердженням фактів, а також описом здійснених

подій”. В свою чергу, під документуванням розуміють процес первинної реєстрації фактів господарського життя, які здійснюються на підприємстві.

Таке визначення наводиться і в словниках, і в наукових працях [1]. В економічній енциклопедії 1964 р. наводиться навіть визначення “первинного документування”, яке трактується як “сукупність облікових документів, які складаються для отримання відомостей про господарські явища; охоплює явища, які спостерігаються, в момент їх здійснення та представляє собою початкову стадію обліку, так як фіксує їх вперше. В бухгалтерському обліку служить юридичним доказом здійснення господарських операцій та основою облікових записів”. Отже, більш правильним визначенням документування буде не процес первинної реєстрації ФГЖ, а в цілому процес складання будь-яких облікових документів на підприємстві. Також не слід плутати документування із документооборотом [1].

Так, Т.П. Сокольчик під документообігом розуміє “рух документів з моменту їх складання або отримання від інших підприємств до моменту передачі в архів”. Інші дослідники В.І. Подольський та Н.С. Макарова визначають документообіг як “рух документів з моменту їх отримання або створення до завершення виконання, відправки адресату або здачі на зберігання”. Слід також звернути увагу на те, що ряд українських вчених, зокрема, В.Г. Швець, О.П. Войналович замість терміну “документообіг” використовують “документооборот”. Для обґрунтування використання правильного кореня досліджуваного поняття проаналізуємо ці два терміни – “обіг” та “оборот”. При перекладі цих слів на російську чітко бачимо різницю: “обіг” – обращение, а “оборот” – оборот. Так, у лінгвістиці ці два слова розмежовуються наступним чином: оборот позначає “кругооборот капіталу, узятий не як одноразовий акт, а як процес, що періодично відновлюється і повторюється. В усіх інших випадках доцільно вживати термін обіг, який називає процес перетворення товарів у гроші і зворотне перетворення грошей у товари”.

В словниках також існує наступна позиція щодо визначення досліджуваних термінів: “обіг” – 1. Використання, вжиток. Пустити в обіг, вилучити з обігу;

“оберт” – повне коло руху чогось довкіл власної осі, повний цикл тощо. Оберт колеса; “оборот” – 1. Те саме, що оберт. 2. Повний повторюваний цикл у якомусь процесі. Оборот капіталу. 3. Поворот, новий напрям у ході, перебігу, розвитку чогось. Вважаємо, що більш доцільно використовувати усталене в українській практиці поняття “документообіг”, адже даний процес не є круговим, кожен документ створюється, проходить відповідні етапи обробки і спрямовується або в архів на зберігання, або ж зовнішнім контрагентам підприємства [2].

Список використаної літератури:

1. Дударєва К.О. Обґрунтування ключових понять процесу документування /Дударєва К.О.- .– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/viewFile/51808/48040>.

2. Легенчук, С.Ф. Документування в бухгалтерському обліку: процесний підхід/Легенчук, С.Ф.; Вольська, К.О.; Вакун, О.В. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/handle/123456789/2567>

3. Огійчук М.Ф. Первинні документи – основа для прийняття управлінських рішень і контролю їх виконання // Збірник наукових праць “Фінанси, облік і аудит” / Відп. ред. В.Г. Лінник. – К.: КНЕУ, 2006. – 412 с. – С. 288-294.

Даниш Надія Іванівна,
студентка спеціальності «Професійна освіта. Економіка»
Науковий керівник к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Максименко Д.В.**
Мукачівського державного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

Економічний аналіз доходів підприємства є основним напрямком аналізу майбутнього, тому що його методика дозволяє при наявності стислого обсягу інформації про результати діяльності господарюючого суб’єкта визначити його потенційні можливості, внутрішні резерви, використання яких дозволить досягти